

Szegedi Egyetem

Bemutatjuk

Gulyás László

hármassugró fizikus

Francia vendégünk: Duverger professzor

Rövid, szűkszavú hír számolt be a legutóbbi számban arról, hogy Szegedre látogatott és előadást tartott M. Maurice Duverger, a párizsi egyetem jogi karának politikai professzora, a Le Monde politikai szerkesztője.

Az emberekben talán megmaradt a kis hír, s egy átlagos szakembert láttak, aki valamilyen — talán egyesek számára érdekes előadást tartott.

Akik látták, hallották, többet tudnak. Látták a szikár franciát, aki szinte mereven, a tudósok fölényes szigorával az arcán, lépett a terembe. Aztán felállt. Ettől a pillanattól kezdve más ember állott előttünk. Már első mondatával szinte közelebb lépett hallgatóságához. Szavait még le sem fordította a tolmács, de már

mindenki feszülten figyelte

mit mondhat ez az ember, aki tudományos előadását szinte úgy tolmácsolta, mint előadóművész a verset.

Tudtuk róla, hogy gyakran foglalkozik a szocialista országokkal, igen objektíven, gyakran rokonszenvvel szemléli a szocialista építést, és politikát. Nem cáfolt rá erre a véleményre, amelyet előzetesen Kovács István professzor, a vendég-látók nevében mondott bevezetőjében.

Előrebocsátotta, hogy az előadásban kifejtett eszmék a saját elképzelései. Nem általánosságban kíván előadást tartani a politika tudományára és a hatalom viszonyáról.

Alapvetően megvilágította, hogy mit ért politikai tudományon: „A politikai tudományok keretében minden emberi csoporton belüli hatalomviszonyok vizsgálata a politika tudományára és a hatalom viszonyáról.”

Alapvetően megvilágította, hogy mit ért politikai tudományon: „A politikai tudományok keretében minden emberi csoporton belüli hatalomviszonyok vizsgálata a politika tudományára és a hatalom viszonyáról.”

Szövege a szocialista államok tudományának fejlődéséről is. Véleménye szerint talán itt ellentétes irányú problémák jelentkeznek. Igen erőteljes az elméleti alapok feltárása, viszonylag gyengébb az előrehaladás a konkrét vizsgálatok területén. E konkrét vizsgálatok alapján lehet mentesíteni a szubjektívista hibáktól.

A hatalommal való visszaélés lehetőségének felvételével mellett még egy elvonatkoztatott hatalom veszélyét, az ún. „bürokratikus veszélyt” is lényegesnek látja, amely abban jut kifejeződésre, hogy a csoport tagjai már nem tudják, hogy kitől jönnek a parancsok.

Hangsúlyozta a hatalom szükségességét, de párhuzamba hozta egy olyan elméleti szemponttal, amelyet Saint-Just idézett jellemzett: „Nem lehet ártatlanul kormányozni!”

Befejezésül szinte bocsánatkérő mosollyal mondta: „Lehet, hogy meglepő az, amit Önöknek itt elmondtam, s az, hogy szinte mindent relatívnak hírdtettem. Goethe-t idézem, azt a mondását, amelyet Lenin is nagyon szerettek: „Az elmélet, barátom szürke, de zöld az élet aranyfája.”

Az előadást Kovács professzor megköszönte, majd néhány kérdést tett fel a vendégnek és néhány kiegészítést tett.

Elhangzott az előadás. Mit csinál egy professzor, aki vendég ha befejezte az előadását? Természetesen eleget tesz vendéglátói meghívásának, akik fehér asztal mellé invitálják. Vacsora közben beszélgetünk.

Önmagáról nem sokat mond el. 1942 óta professzor. 1944-ben lett az alkotmányjogi és az államigazgatási jog előadója a párizsi jogi fakultáción.

Ma a

politika és szociológia

tanára.

Igen sok a munkája. Szeretné, ha kevesebb lenne és nagyon sokat utazna. Már jár a szocialista országokban, de többet szeretne megismerni belőlük. Járt Lengyelországban 1956-ban, a Szovjetuniót 1962-ben látogatta meg. Nagyon örül, hogy most ide is meghívták, bár nem sokat látott még, inkább utazott, előadott.

Milyen kapcsolatban áll az ifjúsággal? Egyszerűen együtt él velük. „Az algériai háború idején állást kellett foglal-

nom néhány kérdésben. — A diákok között ekkor már széleskörű agitáció folyt, a diákok nemzetközi szervezete felvette a harcot az OAS ellen. Ezzel én is egyetértettem.”

Humorosan meséli el, hogy ellene is merényletet követtek el ekkor, „a korabeli divat szerint”.

„Van egy barátom — mondja — akit szintén megpróbáltak felrobbantani. Vele elhatároztuk, hogy klubot alakítunk, amelynek jelvénye egy villám lesz, a robbanás jel, s ebbe a klubba csak azt vesszük be, aki ellen merényletet kíséreltek meg!”

Amikor a francia diákszervezetek jelenlegi helyzetéről beszél, komoly aggodalommal mondja — a francia diákszervezetek krízisben mennek keresztül. Úgy érzik, most nincs előttük egy olyan cél, amiért harcolni, küzdeni lehetne, kellene. „Tapasztalataim alapján adhatok egy tanácsot, nem pontosan azért, hogy ezt be is tartás; — Tájékoztódnak, mielőtt ítéletet mondanak!”

Mentegetőzik, kissé fáradt, — elbúcsúznak. A professzor még marad, s beszélgetni kezd a vendéglátókkal, Szajnáról, Párizsról...

Fekete László

REKVIEM?..

A Népszport 400 nézőt írt — jóindulattal. Valójában mintegy 250-300 megátalkodott, nehézszerű, de mindhalálig szurkoló szegedi nézőt végig a Szeac-Dorogi Bányász NB I-es bajnoki mérkőzést. Beletörődve már az elkerülhetetlenben, de remélve mégis, hogy a bücsűzés legalább jó labdarúgást és esetleg szegedi győzelmet hoz.

A mérkőzés azonban csak újabb csalódást hozott: győnye fásult játékok és — vereséget.

Az „egyetemista” csapat tehát kiesett a Nemzeti Bajnokság első osztályából. Alighanem jó időre szól ez a kiesés, mert visszakerülni aztán már sokkal, de sokkal nehezebb, mint kiesni. Miért esett ki a csapat? Mert... mert... mert... Sorolhatnánk az okokat,

amelyekről mindenki tud, mindenki beszél. Kereshetnénk a bűnbakokat is, a csapatban és a csapaton kívül. De minek! Tény az, hogy a csapat kiesett s meg kell mondjuk azt is, megérdemelt volt ez a kiesés. Így nem lehet az első osztályban megmaradni! Ilyen csapatellemmel, az edzőseknek az elhanyagolásával, állandó lezserkedések és a küzdőszellem ilyen a minimálisnál is elégtelenebb fok mellett.

S mi következik ezután? Munkának, megbeszítésnek, minden eddiginél szűvsőbb munkának kellene következnie. Szorgalmat, fejelemnek... Oktalan kesergések, gyászzené, rekviem helyett. És persze, mindennek előtt jobb labdarúgásnak.

pl.

Utazás előtt

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Művészgyűjtéséhez indultam, hogy riportot készítsék. Már előre láttam a bevezető sorokat, valahogy így; Libbenő szoknyák, pengő sarkantyúk, zeneszó, pirult arcú táncosok... Aztán belepertem az Orvostudományi Egyetem Művelődési Otthonának egyik termébe, pontosabban először egy szűk előszobába. A falon szögek, amelyek a legkülönbözőbb ruhadarabok lógtak festői összességben. Az ajtón keresztül — mekkora család — nem szűrdött ki zene, sem sarkantyúpengés, sőt miután benyitottam nem láttam libbenő szoknyákat, csak a táncosokat, akik elkeseredett arccal ültek és vitatkoztak.

A bemutatkozás után Kerek Attila a művelődési otthon fiatal igazgatója világsít fel, hogy a jelenlévő tizenhat dühös ember a lengyelországi vendégszerzés miatt kesereg.

— Ugyanis az utazást már ki tudja hányadszor vagyunk kénytelenek elhalasztani, mondanom sem kell, hogy rajtunk kívülálló okok miatt.

— Hogyan került sor az utazás megszerzésére, mely kétségkívül rangot ad az együttesnek? — fordulok Fá-

Lengyelországba készül az Orvostudományi Egyetem Művészgyűjtésének táncscsoportja

bián Lajos koreografushoz, aki „civilben” egyébként szigorú orvos.

— Bevezetőül csak annyit, hogy az elmúlt évben ünnepeltük az együttes fennállásának 15 éves évfordulóját. Tizenötévi munkánk elismeréséül jeleníti ez a külföldi vendégszerzés amelyet a szakszervezet finanszíroz és szervez.

Az elmúlt másfél évtized sok sikert hozott. Megismeretek bennünket nemcsak szűkebb hazánkban Szegeden, hanem az ország más nagyobb városaiban is. A legnagyobb elismerést talán mégis a „Szocialista Kultúráért” kitüntetés jelenti, amelyet 1962-ben kaptunk meg.

Ma már a táncscsoporton kívül citerazenekarunk, kamarakórusunk és irodalmi színpadunk is van.

Természetesen a sok örömben némi keserűség is vegyül. En most csak a népi együttesünk problémáiról beszéllek, hiszen ott vagyok érdekelve és azokat ismerem elsősorban.

Rögtön az első nehézség, hogy amíg az egész együttesnek szakképzett művészeti vezetője van Szász Károly a Szegedi Nemzeti Színház rendezője személyében, addig nekünk nincs szakképzett koreografusunk.

Az 1964/65-ös tanév végén A mi sportkörünk: a SZEAC címen ismertettük az egyetemi sportkör egyes szakosztályainak életét, vezetését és történetének egy szakaszát. Az volt a célunk, hogy az egyetemi hallgatókhoz közelebb hozzuk a SZEAC-ot, egy kicsit ügyet csináljunk a „Hajrá SZEAC”ból.

Most ugyanezzel a céllal indítunk egy sorozatot, melyben bemutatjuk a sportkör legaktívabb, legeredményesebb versenyzőit és vezetőit. Első alkalommal Gulyás Lászlót interjúváltuk meg.

IV. éves matematika-fizika szakos hallgató. Tanulmányi eredménye a 4,2 és a 4,8 között mozog. Megyei hármassugró csúcstartó, I. osztályú versenyző.

— Csak tavaly lettem az. — mondja szerényen. 14,30 m a szint, s a Bp. Spartacus nemzetközi versenyén ugrottam ennél először nagyobbra. Idén javítottam meg a megyei csúcsot.

Tegyük hozzá: háromszor is. 14,56, 14,59, 14,64. Ezek a számok jelzik a csúcs alakulását. A 14,64-es ugrás Szegeden született, az NB I B. utolsó fordulóján. Gulyás László a városi — most már

NB I-es férfi atlétaválogatottnak a tagja.

— Hogyan kezdődött sportolói pályafutásod?

— Békésen jártam középiskolába, itt kóstoltam bele először az atlétikába. Tusz Feri bácsinak köszönhetem, hogy hármassugró lett belőlem. („Tusz Feri bácsi!” most a Magyar Atlétikai Szövetség ugró szakfelügyelője.) Középiskolás koromban 13,29 volt a legjobb eredményem. Szegedre kerültem, s most Szabó László főiskolai adjunktus az edzőm.

— Edzés után már nem sok idő maradt másra...

— Csak időbeosztás kérdése. Aki igazán szereti az atlétikát — vagy más sportot is — az nem veszi időkiesésnek azt a napi másfél órát, amit edzésen tölt. Ezzel nem is lenne baj. Hanem az étkezés! Alapozó és formabahozó időszakban szinte farkaséhség van az embernek. A napi két edzés bizony igénybeveszi a szervezetet. Iylenkor aztán mit volt mit tenni, mint a saját zsebpénzemet is enni-velóra költeni. Több esetben a szobatársaim segítettek ki. Nem panaszképpen mondom, de ha az atléták annak az anyagi támogatásnak csak

egy hányadát kapnák, amit más sportágbeliek, akkor egészen más helyzet alakulhatna ki. Az atlétika egyetemi profilú sportág, itt Szegeden mégsem tud gyökeret verni, többek között ilyen okok miatt sem.

Sajnos, Gulyás Lászlónak ebben a kérdésben tökéletesen igaza van.

— És mik a további céljaid?

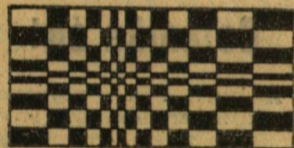
— Szeretném, ha jövőre 15 méter felett állandósíthatnám a formámat. 1967-ben pedig — legalább egyszer — jó lenne 16 méter felett ugrani. Idén persze sűrűsödött a napi programom. A félvezetők témaköréből írom a szakdolgozatom, s most már hetente kétszer az intézetbe is be kell járni dolgozni.

Mi azonban hisszük, hogy Gulyás László ez a munkatöbblet sem veti vissza a felkészülésben. Erős akarátú, céljait világosan látó magabiztos embernek ismerjük. És emellett végtelenül szerény. Pedig 4,82-es tanulmányi átlag és 14,64 méteres hármassugró eredmény mellett nincs mit szerénykedni. 1963-ban méltán kapott Jó tanuló — Jó sportoló kitüntetést.

Farkas István

S A K K

Rovatvezető: dr. Blahó György

A nemzetközi sakkélet nyavalyái

A SZEKUNDÁNS

(Folytatás)

A szekundáns(ok) barati tanácsa, elemzői segítségével tényleg olyan döntő jelentőségű, hogy a nagy versenyek eredménytáblázatának kiértékelésében mindegyik az 6 kezűk nyomát kell keresnünk? A sok lúd mindig dicsőítő győz?

20 esztendővel ennekelőtte, az 1935-ös nagy moszkvai nemzetközi versenyen az első fordulóban világszenzációként került Botvinnik 12 lépéses győzelme a féltetes támadójátékos Spielmann nagymester ellen:

CARO-KANN VEDELEM. Botvinnik-Spielmann, Moszkva 1935. február 15. 1. e4 c6 2. e4 d5 3. e4 e5 4. d4 Hf6 5. Hc3 Hc6 6. Fg5. Lépéscserével Botvinnik akkori változata: a Panov támadás állott elő Kb6 7. e4 Vb2: Az itt kínálkozó 8. Hg4 Vb4 9. Fd2 Vd4: 10. d5 tisztanyerés voltaképp csapda Hc1 11. Fc3 Vb4+ 12. Ke2 bc miatt. Botvinnik azonban „csuklóból” húzta a helyes választ: 8. Be1! Spielmann e lépés után csaknem 1 óra hosszat merengett eliramító egy sége után — írja a korabeli kommentátor, Nagy Géza dr. Hb4 9. Hg4 Vb2: 10. Fc4 Fg4 11. Hf3 Ff3: 12. g4 — sötét földalta mert vezére csak a 12. — Va3 13. Bc3 Hc2+ 14. Vc2: tisztvesztéssel menthető.

Mi köze lehet egy 12 lépéses rövidzárlatos játszvának a — rendszerint függőben hagyáskor munkába lépő — szekundánsokhoz és elemzőkhöz? Hallgassuk meg talán magát a pörüljárt nagymestert (M. Sv. 20:186,1935): „E versenynek megvan egyébként a története, melyet immár megfelelő idő távollából nem akarok a sakkvilág előtt eltitkolni. Varsótól az orosz határ felé utaztunkban egy külföldi sakkülsőgőre a legszigorúbb titoktartás peeséje alatt közölte velem, hogy sikerült neki a Caro-Kann védelem Botvinnik kedvelte Panov-változatát egyszerű s mindenkora megdönteni. Eszméjét oly meggyőzően és ékesülően fejtegette, hogy egyszerűen hipnotizált és még csak azon sem hőkenttem meg, hogy miért épp én vagyok az a szerencsés, akinek csak úgy minden további nélkül, pusztán az az étközökösben elfogyasztott flaskó borért ezt az értékes titkot följajánlotta. Nos, ki írhatja le a boldogságomat, midőn a sorsoláskor kiderült, hogy rögtön az első fordulóban játszom Botvinnik ellen. Sötétel. Már láttam a kövér egyest az eredménytáblázatba ugrani és minden gondolkodás nélkül pergettem le az első lépéseket — de ennél tovább nem is jutottam, mert amikor végre el akartam mélyülni az állásban, végtelen csalódásomra azt vettem észre, hogy vezérem menthetlenül elveszett. Röstelltem azonnal földni és forma kedvéért még tettem néhány gyors lépést. De aztán olyan tans tört ki, mint valami földrendés és az ember tömegem át visszamenekültem a szállóba. Erköflesleg összetörtem és fiev éreztem, hogy az összes létezőm elfogom veszíteni. Teljes összeomlásomból csak is a hártalan orosz vendégszeret mentett meg. Hoztam egy üveg hideg krémi bort és mellette gyorsan visszamentem lakki eszenciáimhoz. De az említett külföldi újságíró akkor már nem kínáltam meg.”

világos szomorú szívvel fői is adta.

Tanulási: sok szekundáns is tévedhet...

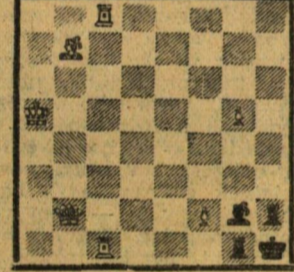
Idézzük fel itt végül Ilivickij esetét, aki az 1955-ös göteborgi zónaközi versenyen ellenfele lehetséges legjobb függőlépésére érkezett Guimard elleni játszmája folytatásához. Az argentin mester azonban nem a legjobb lépést borítékolta — amire Ilivickij nemhogy a nyertest nem találta meg, de még el is veszítette a játszmát!

Tanulási: nem elég, ha csak a szekundánsok tudnak jól sakkolni...

(Folyt. köv.)

A. A. Kohlrausch

Bild und funk 1964.

Világos: Ka5, Vb2, Bc1, Bc5, Fb7; gy.: f2, g5 (7)

Sötét: Kh1, Bg1, Bh2, Fg2 (4)

Matt 2 lépésben

Giliszta-ügy

Néha különösen nehéz tanárjelöltnek lenni. Mert vannak, ugye, kényes kérdések is.

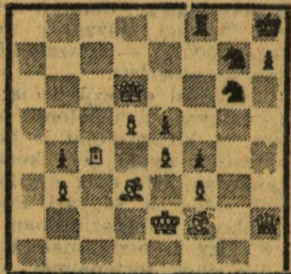
Második lányosztálynak a giliszta tanítja az ifjú tanárjelölt. A szaporodás problémája is benne van az anyagban, nem lehet kihagyni. No de, hogy lehet ezt egy ügyes kérdéssel elintézni?

— Mi történik akkor, ha két giliszta találkozik? — Ime az ügyes kérdés. De mély hallgatás rá a válasz. A kérdésre a kérdezőnek, magának kell felelnie. Kinyögi:

— Hát... megtermékenyítik egymást.

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem az Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Főszerkesztő: Papp Lajos. Szerkesztőség: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 18. Tel.: 51-98. 23-30 Kladdért fel: Kovács László a Cseccgrác megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kladdóhivatal: Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. Tel.: 35-00. 31-16. A lapot az intézménynek pártbizottsági terjesztésű Ara 50 illér. Előfizetés negyede övre 3 Ft. Szegedi Nyomda Vállalat

Világos: Ke2, Vd6, Bc4, Fd3, Ff2; gy.: b3, d5, e4, f3 9)

Sötét: Kh8, Vh2, Bf6, Hg6, Hg7, Fv: b4, e5, f4, h7 9)

Az 1961. évi Claire Benedict Kupa utolsó fordulójaiban a Pfeifer (NSZK) — Littlewood (Anglia) játszma maradt itt függőben mivel az osztrák csapat fél ponttal vezetett a versenyben a németek előtt, e parti kimenetelétől függött a kupa sorsa! A teljes német csapat (L. Schmid! Unzicker!) egész éjszaka át elemzte a leaddott 41. Bc7 függőlépés után a nyereségszvetést nem látták, amire a 42. Vd7 Hc7: 43. Vc7: Vg2 44. Fb5 h5 45. Fd7 h4 46. d6 Ba8 47. Fa4 h3 48. d7 h2 49. d5v+ Bb8: 50. Vd8+ Kc7 próbálkozás után

Vass I. Zoltán